

1. INFORMACJE O PRZEDMIOCIE – KARTA PRZEDMIOTU

A. Podstawowe dane

Nazwa przedmiotu/zajęć	Prawo medyczne
Nazwa przedmiotu/zajęć w języku angielskim	Medical law
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil studiów	Praktyczny
Forma studiów	Studia stacjonarne
Jednostka prowadząca kierunek	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze Wydział Nauk Medycznych i Technicznych Katedra Nauk Medycznych
Imię i nazwisko nauczyciela(-li) i stopień lub tytuł naukowy osoby odpowiedzialnej za przygotowanie sylabusu	dr n med Leszek Malkiewicz
Przedmioty wprowadzające	Etyka zawodu pielęgniarki
Wymagania wstępne	Wymagana jest podstawowa wiedza z zakresu: wiedzy o społeczeństwie, w tym dotycząca zasad organizacji oraz funkcjonowania instytucji życia publicznego (na poziomie szkoły ponadpodstawowej), jak również osiągnięte efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w wyniku realizacji przedmiotu etyka zawodu pielęgniarki.

B. Semestralny/tygodniowy rozkład zajęć według planu studiów

Semest r	Wykład y (W)	Praca własna pod kierunkie m (Wykład) (PWK)	Ćwiczeni a (Ć)	Praca własna pod kierunkie m (Ćwicz) (PWK)	Ćwiczeni a w MCSM (Ćw. MCSM)	Seminariu m (S)	Zajęcia praktyczn e (ZP)	Praktyki zawodow e (PZ)	Łączni e godzin	Liczba punktó w ECTS*
3	15	10	15	10	-	-	-	-	50	2

2. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

C1	Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu prawa (źródła prawa, system źródeł prawa z uwzględnieniem aktów prawa powszechnie obowiązującego w Polsce, pojęcie i elementy systemu prawa). Prawo cywilne - pojęcie, cechy specyficzne, części składowe, zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych. Odpowiedzialność prawna za wyrządzoną szkodę i za czyny niedozwolone.
C2	Przekazanie wiedzy dotyczącej prawnych źródeł ochrony zdrowia w Polsce, obowiązków władz publicznych w zakresie ochrony zdrowia, reformy ochrony zdrowia, aktualnej organizacji i funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, jak również prawnej regulacji praw pacjenta (Karta Praw Pacjenta, Karta Praw Człowieka i Karta Praw Dziecka) oraz działalności Rzecznika Praw Pacjenta. Zapoznanie Studentów z regulacjami prawnymi dotyczącymi uprawnień do wykonywania zawodu oraz odpowiedzialności prawnej pielęgniarki (Kodeks Etyki Pielęgniarki Położnej)

C3	Ukazanie relacji między przepisami prawa a wykonywaniem zawodu i ponoszeniem odpowiedzialności za realizację praktyki zawodowej

3. EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

Lp.	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk II stopnia (kod składnika opisu)
WIEDZA - w zakresie wiedzy absolwenta zna i rozumie:			
W1	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	B.W22.	P6S_WK
W2	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;	B.W23.	P6S_WK
W3	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki oraz formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	B.W24.	P6S_WK
W4	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;	B.W25.	P6S_WK
W5	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;	B.W26.	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI - w zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
U1	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej pielęgniarki oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;	B.U14.	P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE - w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
K1	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K.S7.	P6S_KR P6S_KK P6S_KO

4. METODY DYDAKTYCZNE

1. wykład informacyjny   2. dyskusja dydaktyczna   3. opisy przypadków - metoda sytuacyjna   4. prezentacja multimedialna

5. FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

Przedmiot w semestrze 3 kończy się <u>zaliczeniem na ocenę</u>.   Warunki zaliczenia wykładu: 1. obecność na zajęciach na poziomie min. 60%   2. terminowe uzyskanie zaliczenia pracy własnej pod kierunkiem   3. pozytywna ocena z testu obejmującego całość materiału przewidzianego do realizacji. Test składa się z 30 pytań. Aby uzyskać pozytywną ocenę z testu student powinien udzielić 60% poprawnych odpowiedzi   Przełożenie osiągniętej punktacji na oceny: Skala ocen: Bardzo dobry – 30 - 28 punktów   Dobry plus – 27- 26 punktów   Dobry – 25 - 23 punktów

Dostateczny plus – 22 - 21 punktów
Dostateczny – 20 - 18 punktów
Niedostateczny – 17 i mniej punktów

Studenci, którzy nie pojawią się w terminie sprawdzianu testowego, albo otrzymają z niego ocenę niedostateczną, mają możliwość przystąpienia do weryfikacji (poprawki) ustnej, w ramach której zadawane są trzy pytania z zakresu materiału objętego programem wykładu.

Pod uwagę przy wypowiedzi ustnej brane jest:

1. wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu – 0 – 5 pkt
2. zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy – 0 – 5 pkt
3. poprawność terminologiczna – 0 – 4 pkt
4. logiczny układ treści – 0 – 2 pkt

Skala ocen:

Bardzo dobry – 16 - 17 punktów
Dobry plus – 15 punktów
Dobry – 14-13 punktów
Dostateczny plus – 13 punktów
Dostateczny – 11-12 punktów
Niedostateczny – 10 i mniej punktów

Elementem mogącym poprawić ocenę o pół stopnia jest czynny udział i aktywność Studenta na wykładzie – odpowiedź na zadane pytania, zadawanie pytań uzasadnionych przebiegiem wykładu, dyskusja wpisująca się w przebieg wykładu.

Kryteria zaliczenia pracy własnej - w ramach wykładów 10 godzin

- zaliczenie pracy własnej pod kierunkiem dotyczącej realizacji efektów uczenia się. (B.W24. B.W25., B.W26.). Tematy prac aktualizowane są każdego roku akademickiego i podawane do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach.

Ocenie podlega:

- zawartość merytoryczna (zgodna z tematem; dostosowana do możliwości odbiorców i potencjału tematu) - maks. 5 pkt;
- oryginalność prezentacji (forma, wykorzystanie środków audiowizualnych) - maks. 5 pkt;
- udokumentowanie wykorzystanych źródeł - maks. 5 pkt;
- język prezentacji (poprawność językowa) - maks. 5 pkt;
- umiejętność zaprezentowania projektu - maks. 5 pkt;
- staranność - maks. 5 pkt.

Uzyskana ilość punktów (maks. 30) przeliczana jest na ocenę:

Sposób oceny prezentacji

Ilość uzyskanych punktów:

- od 28 do 30 student uzyskuje ocenę - bardzo dobrą – 5,0;
- od 25 do 27 student uzyskuje ocenę - dobrą plus – 4,5,
- od 22 do 24 student uzyskuje ocenę - dobrą – 4,0;
- od 19 do 21 student uzyskuje ocenę – dostateczną plus – 3,5;
- od 15 do 18 student uzyskuje ocenę - dostateczną – 3,0;

W przypadku uzyskania ilości punktów poniżej 15 student otrzymuje ocenę niedostateczną - 2

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

Ocena z ćwiczeń jest składową kilku elementów (możliwości):

1. obecności na zajęciach
2. Przedstawienie na zajęciach opracowania (prezentacji) wybranego tematu (obligatoryjne)

3. Czynny udział w rozwiązywaniu zadań związanych z omawianym tematem – możliwość poprawienia oceny o pół stopnia,

4. Odpowiedź na pytania zadane przez prowadzącego – dla najaktywniejszych osób możliwość poprawienia oceny o pół stopnia,

Student, którzy nie spełnią kryteriów pozwalających na uzyskanie oceny pozytywnej, podchodzą do pisemnego sprawdzianu wiedzy. Taką samą możliwość mają Osoby aspirujące do oceny wyższej. Sprawdzian obejmuje trzy pytania otwarte z zakresu materiału objętego programem ćwiczeń.

Pod uwagę przy wypowiedzi ustnej brane jest:

1. wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu – 0 – 5 pkt
2. zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - - 0 – 5 pkt
3. poprawność terminologiczna – 0 – 4 pkt
4. logiczny układ treści – 0 – 2 pkt

Skala ocen:

Bardzo dobry – 16 - 17 punktów

Dobry plus – 15 punktów

Dobry – 14-13 punktów

Dostateczny plus – 13 punktów

Dostateczny – 11-12 punktów

Niedostateczny – 10 i mniej punktów

Kryteria zaliczenia Pracy własnej pod kierunkiem w ramach ćwiczeń – 10 godzin

Pisemne przygotowanie analizy wybranych artykułów poruszających problematykę zagadnień prawnych zawodu pielęgniarki.

Ocenie podlega:

- zawartość merytoryczna (zgodna z tematem; dostosowana do możliwości odbiorców i potencjału tematu) - maks. 5 pkt;
- oryginalność prezentacji (forma, wykorzystanie środków audiowizualnych) - maks. 5 pkt;
- udokumentowanie wykorzystanych źródeł - maks. 5 pkt;
- język prezentacji (poprawność językowa) - maks. 5 pkt;
- umiejętność zaprezentowania projektu - maks. 5 pkt;
- staranność - maks. 5 pkt.

Uzyskana ilość punktów (maks. 30) przeliczana jest na ocenę:

Sposób oceny prezentacji

Ilość uzyskanych punktów:

- od 28 do 30 student uzyskuje ocenę - bardzo dobrą – 5,0;
- od 25 do 27 student uzyskuje ocenę - dobrą plus – 4,5,
- od 22 do 24 student uzyskuje ocenę - dobrą – 4,0;
- od 19 do 21 student uzyskuje ocenę – dostateczną plus – 3,5;
- od 15 do 18 student uzyskuje ocenę - dostateczną – 3,0;

W przypadku uzyskania ilości punktów poniżej 15 student otrzymuje ocenę niedostateczną - 2

6. TREŚCI PROGRAMOWE

	Tematyka zajęć	Liczba godzin
Semestr 3		
Wykład 1	Wykład wprowadzający. Przedstawienie treści programowych, źródeł, których znajomość jest wymagana oraz zasad weryfikacji efektów kształcenia. Pojęcie źródeł prawa. Sposoby tworzenia prawa	1
Wykład 2	Pojęcie systemu źródeł prawa. Źródła prawa powszechnie obowiązującego w Polsce. Źródła prawa medycznego	1

Wykład 3	Pojęcie systemu prawa i jego części składowych. Prawo cywilne - pojęcie, cechy charakterystyczne, pojęcie zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych. Odpowiedzialność cywilnoprawna. Podstawy prawa pracy	2
Wykład 4	Wybrane kierunki polityki ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej	2
Wykład 5	Aktualna organizacja polskiego systemu opieki zdrowotnej. Obowiązki organów administracji publicznej w zakresie ochrony zdrowia	2
Wykład 6	Prawa człowieka. Prawa pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta. Protokół stambulski – rola pracowników ochrony zdrowia w dokumentowaniu tortur i niewłaściwego traktowania.	2
Wykład 7	Zawód pielęgniarki w świetle ustawy oraz odpowiedzialność prawna związana z jego wykonywaniem. Dokumentacja medyczna.	2
Wykład 8	Porównanie common law a system prawa kontynentalnego	1
Wykład 9	Obowiązki wynikające z kodeksu etyki zawodowej; Omówienie przypadków błędów medycznych	1
Wykład 10	Analiza prawna konkretnych przypadków medycznych	1
Suma godzin		15
Semestr 3		
Ćwicz. 1	Zajęcia wprowadzające. Przedstawienie celu zajęć, literatury, jak również zasad otrzymania oceny i związanych z nimi wymagań. Prawo cywilne – zagadnienia podstawowe. Normy prawa cywilnego. Stosunek cywilnoprawny i jego elementy. Czynności prawne – znaczenie i istota, rodzaje, treść, forma, wady oświadczenia woli i skutki wadliwości czynności prawnych	3
Ćwicz. 2	Zakres kompetencji zawodowych pielęgniarki. Standardy prawne wykonywania zawodu. Kształcenie podyplomowe pielęgniarek. Odpowiedzialność cywilna, karna oraz pracownicza pielęgniarki. Samorząd zawodowy i odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki	5
Ćwicz. 3	Regulacja prawna ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce i w Unii Europejskiej. Formy organizacyjno-prawne udzielania świadczeń zdrowotnych	2
Ćwicz. 4	Prawo do świadczeń zdrowotnych. Świadczenia finansowane ze środków publicznych. Lecznictwo uzdrowiskowe. Dokumentacja medyczna. Prowadzenie i udostępnianie dokumentacji medycznej.	2
Ćwicz. 5	Odpowiedzialność w zawodach medycznych. Regulacje prawne dotyczące przerywania ciąży.	1
Ćwicz. 6	Państwowe ratownictwo medyczne. Publiczna służba krwi	1
Ćwicz. 7	Podsumowanie. Pisemny sprawdzian wiedzy – dla osób zainteresowanych podwyższeniem oceny lub nie spełniających wymagań pozwalających na otrzymanie oceny pozytywnej.	1
Suma godzin		15

7. METODY (SPOSOBY) WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA

(dla każdego efektu uczenia się wymienionego w pkt. 2. powinny znaleźć się metody sprawdzenia, czy został on osiągnięty przez studenta)

Efekt uczenia się	Forma oceny							
	Egzamin	Zaliczenie z oceną	Kolokwium	Odpowiedź ustna	Praktyczne zaliczenie umiejętności	Projekt	Praca własna pod kierunkiem	Obserwacja pracy studenta
W1		X						
W2		X						
W3		X					X	
W4		X					X	
W5		X						
U1		X		X			X	X
K1								X

8. LITERATURA

Literatura podstawowa	1. D.Karkowska, Prawo medyczne dla pielęgniarek, Wolters Kluwer Polska, 2020 Wyd.2 Warszawa
Literatura uzupełniająca	1. Nowacki J., Tobor Z., Wstęp do prawoznawstwa, W-wa 2016 Wyd. Wolter Kluwer Akty prawne: 1. Ustawa z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. 2011 Nr 174, poz.1039 ze zmianami) 2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Dz.U. 2004 nr 210 poz. 2135 3. Ustawa z dnia 1 lipca 2011r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. 2011 Nr 174 poz. 138 ze zmianami) 4. Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarek i Położnych Rzeczypospolitej Polskiej, 17 maja.2023r., VIII Krajowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych

9. NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS

Aktywność studenta		Obciążenie studenta – liczba godzin
Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela lub innych osób prowadzących zajęcia	Udział w zajęciach dydaktycznych, wskazanych w pkt. 1B Wpisujemy sumę godzin, nie rozdzielamy na formy zajęć	30
Praca własna studenta	pod kierunkiem	20
	przygotowanie do zajęć	5
	przygotowanie do zaliczenia końcowego	5
Łączny nakład pracy studenta		60
Liczba punktów ECTS		2

* ostateczna liczba punktów ECTS

** wartości przykładowe